

Europeana Cloud: nové řešení pro efektivní předávání a využívání dat

Petra Pejšová

Národní technická knihovna

petra.pejsova@techlib.cz

INFORUM 2015: 21. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích

Praha, 26. - 27. 5. 2015

Abstrakt

Platforma Europeana Cloud změní způsob předávání dat a obsahu do Europeany a zajistí vědcům nové služby k obohacení a znovuvyužití obsahu. Projekt řídí The European Library a účastní se ho 35 institucí z celé Evropy včetně Národní technické knihovny. V letošním roce je projekt Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud již ve třetím závěrečném roce řešení. V prvních dvou letech se sbíraly podklady pro vytvoření nových služeb a nástrojů pro vědce, díky kterým budou moci přistupovat, pracovat a sdílet obsah uložený v Europeana Cloudu. Dále se analyzovala metadata a data zúčastněných institucí a zajišťovaly veškeré administrativní a právní náležitosti na vytvoření cloudového řešení.

„NTK se účastní projektu Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud pod zkratkou eCloud. Cílem projektu je vytvořit cloudové řešení pro efektivní předávání dat (metadat a digitálního obsahu) do evropské digitální knihovny Europeana. Součástí projektu je zajistit nový obsah, nový systém pro ukládání dat, ale také nové nástroje a služby pro vědce, stejně jako novou platformu pro evropský výzkum. NTK má v projektu v roli poskytovatele obsahu.“ (Europeana Cloud, 2015) Projekt koordinuje The European Library a účastní se ho 35 partnerských institucí z celé Evropy, viz seznam v příloze č. 1.

Jedná se o tříletý projekt, který začal v únoru 2013 a poběží do konce ledna 2016. Celkové náklady na projekt činí 4,75 mil. EUR a 80% nákladů je financováno z ICT – PSP¹ (ICT Policy Support Programme) programu Evropské komise.

Europeana byla koncipována jako agregátor agregátorů. (VERWAYEN, 2015) Národní iniciativy a doménoví agregátoři jí umožnily získat do sítě přispívajících institucí muzea, knihovny, archivy a audiovizuální sbírky. Europeana nyní spolupracuje se 130 přímými poskytovateli, kteří zajišťují obsah z 3 tisíc paměťových institucí. Od spuštění Europeany v roce 2008 se výrazně změnila požadavky uživatelů na služby, které poskytuje. Ať již jde o požadavky na kvalitnější obraz, zvuk či video nebo o možnost prohledávat plné texty, jednoznačně směřují k nutnosti revize poskytovaných služeb. Využití cloudové technologie

---

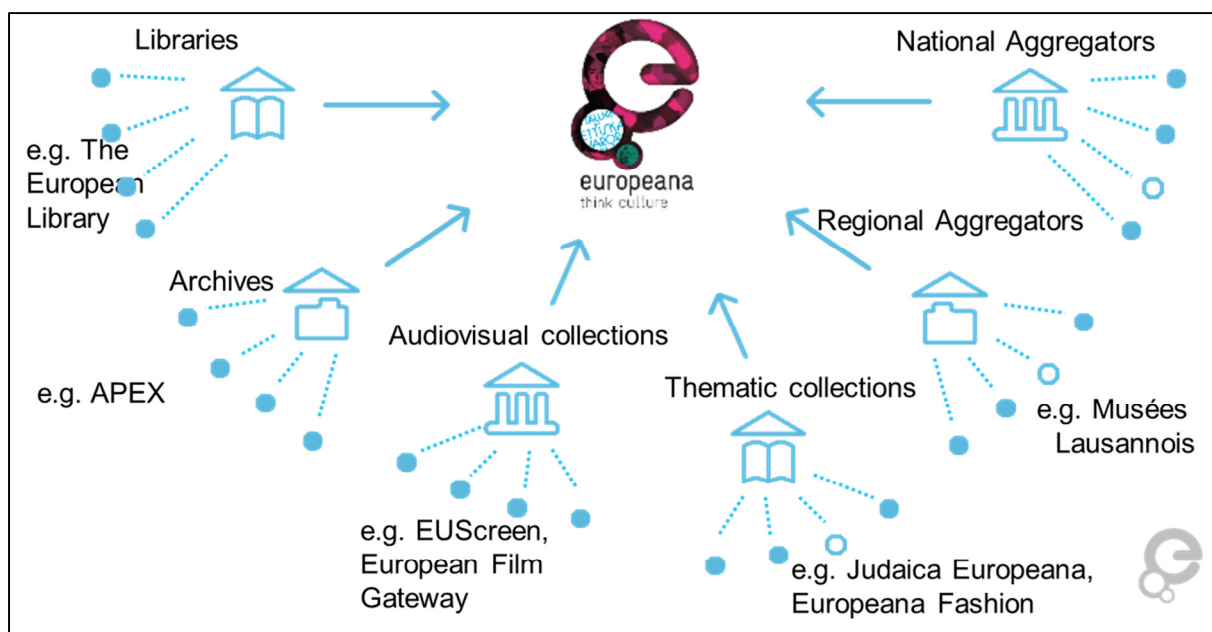
¹ http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/about/index_en.htm

umožní širší užší spolupráci při zpřístupňování evropského kulturního dědictví a sdílení financí a přístupu pro všechny.

Hlavními cíli projektu je obohatit metadata, získat více uživatelů, kteří využívají metadata a související obsah, poskytnout agregátorům a poskytovatelům dat levnější a stabilnější infrastrukturu pro ukládání metadat a obsahu.

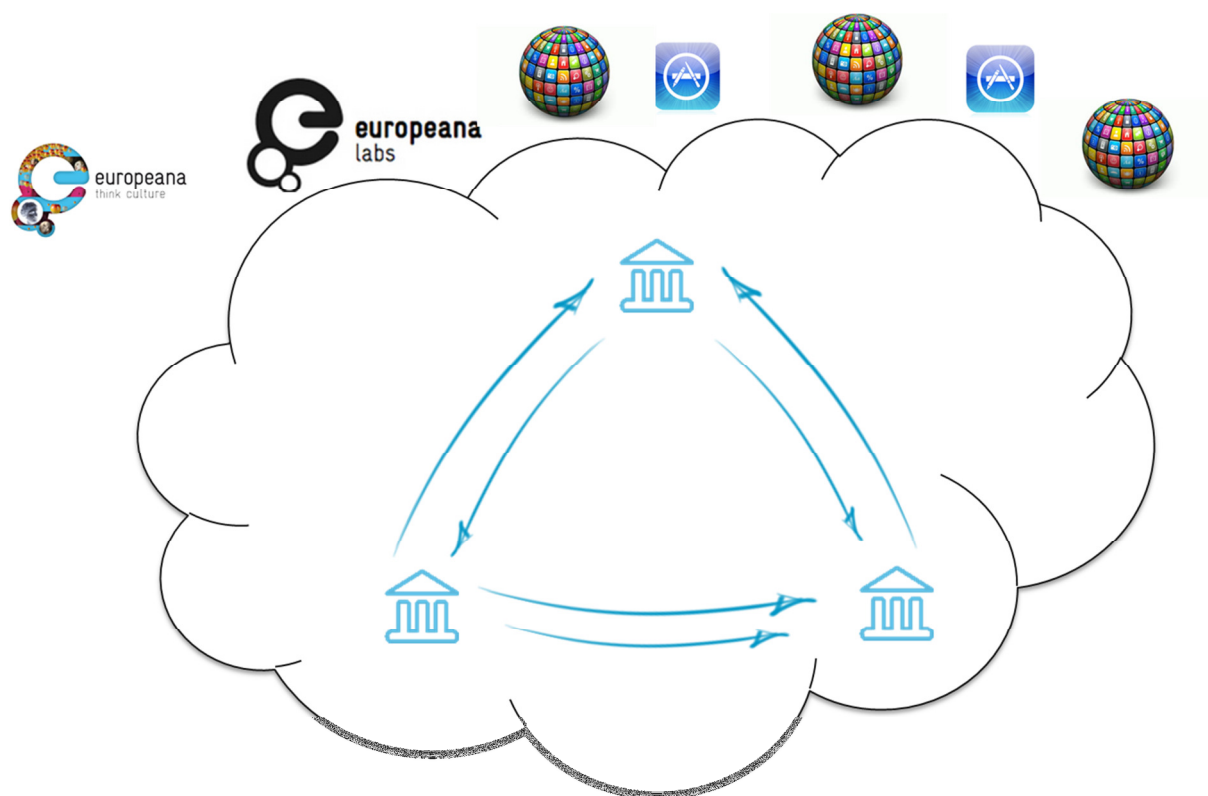
Projekt je rozdělen do 7 pracovních balíčků. V pracovním balíčku číslo jedna jsou řešeny potřeby vědců a strategie budování obsahu Europeany. V druhém pracovním balíčku jsou nastavovány služby eCloudu k obsahu včetně autentifikace. V pracovním balíčku číslo tři jsou vytvářeny prototypy služeb pro muzikology. Pracovní balíček číslo čtyři řeší metadata a obsah pro Europeanu, jeho úkolem je vytvoření nástrojů pro sběr a vkládání metadat a obsahu. Ekonomickou a licenční problematiku řeší pracovní balíček číslo pět, který je zaměřen na vytvoření pokynů, modelu nákladů a model řízení Europeana Cloudu. V rámci pracovního balíčku číslo šest je zajišťována propagace projektu a v balíčku číslo sedm řízení a administrativa projektu.

Od vzniku Europeany až do teď jsou metadata sbírána jednostranně a centrálně, jak je vidět na obrázku.

Obrázek č. 1: *Současný stav* (DUNNING, 2014)

V rámci nové sdílené cloudově založené infrastruktury budou mít spolupracující instituce možnost nahrávat metadata a definovat, kdo může jejich metadata využívat a jakým způsobem, dále povolovat třetím stranám přístup k datům přes API. Toto řešení bude podporovat Europeana Portal, Europeana Labs a další nástroje a služby Europeany. eCloud nelze zaměňovat za Europeana Portal. eCloud umožňuje ukládat data nejen pod CC0.

Obrázek č. 2: *Cloudově založené řešení* (DUNNING, 2014)

Českou republiku zastupuje v projektu pouze NTK. Z některých zemí jako je Nizozemí, Německo a Velká Británie je zastoupení institucí výrazně četnější. NTK je zapojena do čtyř pracovních balíčků, z čehož dva jsou zaměřeny na propagaci a administrativu, a další dva jsou již zaměřeny věcně. Jeden z věcných balíčků je zaměřen na legislativní, strategická a ekonomická témata. V rámci tohoto balíčku se NTK podílela na přípravě dohody o založení konsorcia a několika workshopů. Stěžejním balíčkem pro NTK je dodávání metadat a obsahu do eCloudu. V rámci projektu jsou vyvíjeny vlastní nástroje nahrávání dat a obsahu do eCloudu. NTK již odeslala testovací vzorek dokumentů k nahrání. Nástroje, ale ještě nejsou zcela vyvinuty, protože v projektu jsou různé paměťové instituce s různými typy metadat a obsahu. Zástupce NTK je členem pracovního týmu pro vývoj Krameria, kde průběžně předává informace o postupu projektu.

Reference:

Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud. 2015. *Národní technická knihovna* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <https://www.techlib.cz/cs/2983-europeana-cloud>

DUNNING, Alastair. 2014. *Europeana Cloud Aggregator Forum 2014*. Dostupné z: <http://www.slideshare.net/Europeana/europeana-cloud-aggregator-forum-2014?related=1>

VERWAYEN, Harry, Jill COUSINS, Julia FALLON, Pavel KATS, Alastair DUNNING a Marcin WERLA. 2015. *Deliverable 5.6 - Europeana Cloud Business Model*. Dostupné z: http://pro.europeana.eu/files/Europeana_Professional/Projects/Project_list/Europeana_Cloud/Deliverables/ECloud%20D5_6%20Europeana%20Cloud%20Business%20Model.pdf

O projektu:

www.techlib.cz/cs/2983-europeana-cloud

<http://pro.europeana.eu/europeana-cloud>

Příloha č. 1: Seznam zúčastněných institucí v projektu

1. Stitching Europeana Foundation (Europeana Foundation representing The European Library and Europeana), Netherlands
2. Ariadne Foundation, Belgium
3. Athena Research and Innovation Centre, Greece
4. Bayerische Staatsbibliothek (Bavarian State Library), Germany
5. Central and East European Online Library (CEOOL), Germany
6. Consortium of European Research Libraries (CERL), United Kingdom
7. Consiglio Nazionale Delle Ricerche (National Research Council), Italy
8. Debreceni Egyetem (University of Debrecen), Hungary
9. Fundación Dialnet (Dialnet Foundation), Spain
10. Hrvatska Akademija Znanosti I Umjetnosti (Croatian Academy for Science and Arts), Croatia
11. Det Kongelige Bibliotek, Nationalbibliotek Og Kobenhavns Universitetsbibliotek, (Royal Library and National Library of Copenhagen University), Denmark
12. Stichting Nederland Kennisland (Kennisland), Netherlands
13. Koninklijke Nederlandse Akademie Van Wetenschappen, KNAW (Royal Dutch Academy for Science), Netherlands
14. Katholieke Universiteit Leuven (Catholic University of Leuven), Belgium
15. Stichting LIBER (LIBER Foundation), Netherlands
16. Cinecitta' Luce Spa, Italy
17. Kansallisarkisto (Finnish National Archives), Finland
18. Llyfrgellgenedlaethol Cymru (National Library of Wales), United Kingdom
19. Narodni Technicka Knihovna (National Library of Technology), Czech Republic
20. Stichting OAPEN (OAPEN Foundation), Netherlands
21. Open Knowledge Foundation Deutschland (OKF-DE), Germany
22. The Open University, United Kingdom
23. Instytut Chemii Bioorganicznej Pan (Institute of Bioorganic Chemistry), Poland
24. Trinity College Dublin, Ireland
25. Stichting Katholieke Universiteit Brabant Universiteit Van Tilburg (Tilburg University), Netherlands
26. University College London, United Kingdom
27. The University Of Edinburgh, United Kingdom
28. Goeteborgs Universitet (Gothenburg University), Sweden
29. Universite Libre De Bruxelles (Free University of Brussels), Belgium
30. Universitaet Bielefeld (University of Bielefeld), Germany

31. University Of Patras, Greece
32. Stichting Vu-Vumc (Free University of Amsterdam), Netherlands
33. Els Jacobs Advies & Onderzoek, Netherlands
34. Semantika, Slovenia

Unfunded partners

1. University of Sibiu, Romania
2. DARIAH (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities)